

กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
ศูนย์ศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ
กิจกรรมทางการเมืองของ

ชาวจีนโพ้นทะเล

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

ในประเทศไทย (ค.ศ. 1906-1939)

เขียนโดย เชื้อกวัง

แปลโดย ชาวนันท์ พงษ์พิชิต

คำนำ

ปัจจุบันคนไทยกับคนจีน วัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมจีนผสมกลมกลืนกันอย่างแยกกันไม่ออก ทั้งคนไทยและคนจีนมองดูผลสำเร็จเช่นนี้ด้วยความภูมิใจ ปราบฏการณ์อันน่าชื่นชมที่เราเห็นกันอยู่ทุกวันนี้มีไม่มากนักในโลกนี้ นอกจากนั้น ความหลังของความสัมพันธ์ไทย-จีนในระยะยาวนานก็ใช้ว่าจะราบรื่นเสมอไปไม่

เรื่องราวเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของคนจีนโพ้นทะเลและคนไทยเชื้อสายจีนในไทยนั้นมีการทำวิจัยไว้มากพอควรแล้ว แต่เรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองของพวกเขายังมีน้อย และที่มีอยู่บางประเด็นก็ยังขัดแย้งกัน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองของคนจีนโพ้นทะเลในไทยนั้นคงหาคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ได้ยาก เพราะ (1) บรรยายากทางการเมืองในไทยในอดีตไม่เอื้ออำนวยให้พูดความจริง (2) การเมืองที่มีคนต่อสู้กันเป็นฝักฝ่ายนั้น ผู้ที่รู้จริงมักจะเข้ากับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และจะให้ข้อมูลเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายตนเท่านั้น และ (3) หลายคนในเหตุการณ์ยังมีชีวิตอยู่ การพูดถึงข้อเท็จจริงที่กระทบกระเทือนกับผู้อื่นในทางไม่ดีนั้นไม่ค่อยมีคนกล้าพูด ฉะนั้น ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกิจกรรมของชาวจีนโพ้นทะเลในไทย ยังคงปิดฉากไม่ลง

บัดนี้ บรรยายากทางวิชาการในไทยดีขึ้น คนจีนโพ้นทะเลในไทยในสมัยนั้นก็ล้มหายตายจากไปทีละคนสองคน ที่เหลือก็เป็นคนไทย (ทั้งจิตใจและสัญชาติ) กันเกือบหมดแล้ว ผู้ที่เข้าร่วมทำงานทางการเมืองในสมัยเยาว์วัยมีเหลือไม่มากนัก ความจำก็เสื่อมโทรมลงไปเรื่อย ๆ ตามอายุขัย ศูนย์จีนศึกษาเห็นว่าเป็นโอกาสสุดท้าย (ก่อนที่จะสายเกินไป) ในการช่วยกันเขียนประวัติศาสตร์กิจกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเลในไทยในช่วงศตวรรษที่ผ่านมาให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยอาศัยผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของจีนในเรื่องต่าง ๆ เป็นสำคัญ จึงได้ขอร้องให้คุณเขี้ยวภักดิ์รับภาระทำวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเลในไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิวัติในจีนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบสาธารณรัฐ จากระบอบสาธารณรัฐเป็นคอมมิวนิสต์และขบวนการการต่อต้านญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง

เชี่ยกวงเป็นนักหนังสือพิมพ์และนักเขียนที่มีประวัติดผลงานทางวิชาการที่ดี ท่านมีข้อมูลเกี่ยวกับชาวจีนโพ้นทะเลโดยเฉพาะชาวจีนในประเทศไทยเป็นอันมาก นอกจากนั้น ท่านยังมีส่วนร่วมในขบวนการทางการเมืองในชุมชนชาวจีนหลายเรื่อง ความรู้ของท่านในส่วนที่เกี่ยวกับชาวจีนในไทยได้ถ่ายทอดออกมาเป็นหนังสือภายหลังอย่างน้อย 5 เล่ม ในบั้นปลายของชีวิต ท่านเดินทางไปมาระหว่างกรุงเทพฯ และปักกิ่ง ศูนย์จีนศึกษาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านนี้ที่หายาก จึงขอร้องให้ท่านเขียนเรื่องนี้ขึ้น ท่านเขียนยังไม่จบสมบูรณ์ก็ถึงแก่กรรมเสียที่นครปักกิ่งเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 1999 รวมศิริอายุได้ 73 ปี เพื่อนร่วมงานในศูนย์จีนศึกษาเสียใจและเสียดายเป็นที่สุดที่ได้สูญเสียคนที่มีจิตใจงดงามและทรงความรู้อย่างยิ่งไปเสีย และปลอบใจพวกเราตนเองว่า กุศลกรรมที่ท่านได้เสียสละทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อยให้แก่ศูนย์จีนศึกษาครั้งนี้ คงจะช่วยลดบันดาลให้วิญญาณของท่านมีวิมุตติสุขตราบข้าวรินทร์

ศูนย์จีนศึกษาขอขอบคุณดวงวิญญาณของเชี่ยกวงไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณครอบครัวของท่านที่มีได้ถือโทษพวกเราที่ได้ยกภาระการทําวิจัยเรื่องนี้ให้ท่านแบกภาระในวัยชรา และขอบคุณ อาจารย์เขาวน พงษ์พิชิต ที่ได้ช่วยแปลงานวิจัยเรื่องนี้จนสำเร็จ

หวังว่าเอกสารเล่มนี้คงมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจประวัติศาสตร์เกี่ยวกับบทบาทของคนจีนในไทยในส่วนหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมาไม่มากนักน้อย หากจะมีข้อความตอนใดในเอกสารเล่มนี้กล่าวพาดพิงหรือกระทบกระเทือนถึงบุคคลอื่น ศูนย์จีนศึกษาขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย เราไม่มีเจตนาที่จะทำให้ผู้ใดเสียหาย แต่ต้องการเสนอความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ อย่างไรก็ตามเราต้องยอมรับว่า แหล่งข้อมูลของผู้เขียนและความจำของผู้เขียนอาจจะคลาดเคลื่อนได้ ถ้ามีบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์ที่กล่าวถึงเห็นว่ามีความตอนใดผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อน กรุณาแจ้งให้ศูนย์จีนศึกษาทราบด้วย เพื่อนำไปปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการในประเด็นนั้น ๆ ให้มีคุณภาพดีขึ้นสืบไป

สารบัญ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวโน้มกิจกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเล	1
ชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยกับการปฏิวัติซินไฮ่	3
การเผชิญหน้ากันระหว่างกระแสความคิดปฏิวัติต่อต้าน ราชสำนักชิงแมนจูกับกระแสความคิดต้องการให้มีระบอบรัฐธรรมนูญ โดยคงไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	3
การมาประเทศไทย 4 ครั้งของ ดร.ซุนยัตเซ็น	6
คุณูปการที่ชาวจีนโพ้นทะเลเลื้อมต่อการปฏิวัติซินไฮ่	11
ปฏิภิรยาของทางการไทยที่มีต่อการปฏิวัติซินไฮ่	15
พฤติกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยสมัย ที่พรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์จีนร่วมมือกัน	21
พรรคก๊กมินตั๋งที่ก่อตั้งขึ้นภายหลังการปฏิวัติซินไฮ่และ กิจกรรม ของพรรคนี้ในหมู่ชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย	21
การก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และ องค์การ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยระยะต้น ๆ ในหมู่ชาวจีน โพ้นทะเลในประเทศไทย	25
การปรับปรุงภายในของพรรคก๊กมินตั๋ง และความร่วมมือ ครั้งแรกระหว่างพรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์ ตลอดจน ผลกระทบทาง การเมืองที่มีต่อชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย	27
การแตกแยกระหว่างพรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์และ กิจกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทย	41

เจียงไคเช็คเช่นฆ่าชาวคอมมิวนิสต์ พรรคก๊กมินตั๋งกับ พรรคคอมมิวนิสต์แตกแยกกัน	41
กิจกรรมพรรคก๊กมินตั๋งในประเทศไทยในยุคพรรคก๊กมิน ตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์แตกแยกกัน	44
กิจกรรมของพวกคอมมิวนิสต์ในประเทศไทยในระยะ พรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศจีนแตกแยกกัน	50
ชาวจีนโพ้นทะเลกับสงครามต่อต้านญี่ปุ่นของจีน	74
จากสงครามต่อต้านญี่ปุ่นเฉพาะส่วนสู่สงครามต่อต้าน ญี่ปุ่นทั่วทุกด้านในจีน	74
พฤติกรรมทางการเมืองของชาวจีนโพ้นทะเลในระยะ สงครามต่อต้านเฉพาะส่วน	75
กิจกรรมต่อต้านญี่ปุ่นเพื่อภูชาติของชาวจีนโพ้นทะเล ภายหลังสงครามต่อต้านญี่ปุ่นทั่วประเทศจีนระเบิด	79
ประวัติสังเขปของผู้เขียน	88